

Schulden wereldwijd blijven maar stijgen

Terwijl alle ogen gericht waren op de ondraagbare Griekse schuldenlast en de commotie die daarover is ontstaan na het aantreden van hun nieuwe regering, kwam de McKinsey Global Institute (MGI) uit met een interessant rapport.

Bezuinigingen met weinig resultaat

Na het uitbreken van de grootse mondiale financiële crisis van de afgelopen zestig jaar is met name in Europa zwaar ingezet op bezuinigen en ombuigingen. De schuldenlasten moesten weer naar beneden, maar het blijkt dat ze juist zijn gestegen. Wereldwijd stegen de schulden sinds 2007 absoluut met \$ 57.000 miljard. Als percentage van hetgeen we gezamenlijk produceren, was de stijging 17 procentpunten. Iets meer dan \$ 27.000 miljard van die stijging kwam voor rekening van de overheden.

Nederland was geen uitzondering. Het overheidstekort steeg hier van € 258 miljard in 2007 naar € 463 miljard nu, oftewel plus 79%. Natuurlijk hebben we in die jaren het een en ander generationaliseerd, maar de staatsschuld zou desalniettemin voortdurend zijn opgelopen.

Het McKinsey rapport leert ons dat 80% van alle landen hun schulden hebben zien stijgen sinds 2007, zowel in absolute zin als relatief. Driekwart van die stijging heeft plaats gevonden in de ontwikkelde landen zoals Nederland. Overigens zagen alle landen in Europa hun schulden stijgen. Behalve Griekenland zijn er nog negen landen van wie de staatsschuld boven de 100% van het Bruto Nationaal Product zit. Er zijn slechts vijf landen in de wereld die hun schuld zagen dalen (bijvoorbeeld Israël).

Financiële sector reduceert schulden

De enige sector waar het afbouwen van de schuldenlast enigszins is gelukt is de financiële sector. Met name in landen als Ierland, Oostenrijk, Duitsland en de VS. Dit is gunstig en samen met verbeterde regulering en toezicht verkleint dit de kans op een nieuwe crisis.

Toch blijft de almaar stijgende schuldenlast een molensteen om onze nek. Het is niet zonder risico en bemoeilijkt de mogelijkheden om in te grijpen als er zich weer een crisis voordoet.

Tijd voor een nieuwe aanpak? Wellicht dat de Griekse situatie kan bijdragen aan enig innovatief denken. Het is moeilijk een ander de les te lezen als we zelf rustig doorgaan met het stapelen van schulden.